

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL III

Braşov, Mercuri 15 (27) Martie

1889.

Nr. 60.

Braşov, 14 Martie v.

Amă dişu, că ađi vomă da portretul fişpanului Banffy dela Bistriţa.

Ca se şi-lă pôtă cineva înfăţişa n'are decât să cetască cea mai nouă poruncă, ce a dat'o „comitetului administrativ al fundurilor scolare centrale“ din Năsăud.

Faţă cu despotismul cinic, ce vorbeşte din fiecare rëndu ală acestui ucaş fişpanesc, este cu totul indiferent de a sci deca celă care l'a dată e de statură mică, orî mijlociă, orî mare, deca e blondă seu ôcheşu.

Destul că fişpanul Banffy e după chipul şi asemnarea administratorilor de „model“ ai maghiarismului violent.

E făptura lui Tisza Kalman.

Intrînsul se oglindează regimul personală, ce l'a introdusă acestă ministru de când e la putere. Br. Banffy e prototipul agenţilor absolutismului parlamentar, care sub masca constituţionalismului nu urmăresce decât pottlele şi avantajele puterii, întemeiându-se pe retele moravuri şi deprinderi ale şovinistilor unguri moderni. Este în miniatură, ceea ce e în mare stăpânul seu Tisza, a căruia portretul l'a schiţat în decursul debaterii asupra legii militare aşa de nimerit prietenul lui de odinioară Balthasar Horvath.

In adevăr, br. Banffy Dezső a introdusă în comitatul Bistriţa-Năsăud regimul personală celă mai neruşinat.

Dându-i-se ună felă de *carta bianca* ca comisară regescă, pentru elă constituţiunea şi legile nu mai erau decât ună paravană, îndrăgăţul căruia se-şi pôtă mulţami pottlele şovinistice impunându-şi voinţa sa în modă despotică.

Şi-a pusă în gândă Banffy nici mai multă nici mai puţin, decât a regula afacerile fondurilor năsădene astfel, ca ele să servescă ca mijloc, spre a face din grăniţerii români de odinioară nise panduri ai maghiarismului.

Şi trebuie că şi-a făcută socotela aşa, că fiindă Năsăudenii fii de soldaţi voră sci să asculte de porunci, şi astfel lăsându frêulă firei sale despotice, a dată şi dă mereu la porunci, care de care mai vătămătoare legilor, drepturilor şi libertăţii poporului român năsăuden.

O astfel de poruncă, vrednică de a sta alături cu ucazurile despotilor muscălesci, este următorea, care trebuie să imple de îngrijire pe orîce Român, căruia îi zace la inimă binele şi viitorul naţiei sale:

Dela fişpanulă comitatului Bistriţa-Năsăud.

Oonoratului comitetă administrativă ală fundaţiunilor scolare centrale din ţinutul Năsăudului

în Năsăud.

In urma raportului de sub nr. 31—1889 vă aviseşu, că pe calea respectivului curatorială se dispuneşu, ca fiecare învăţătoră poporală dela scôlele elementare fundamentale, ţinându-se de planul de învăţămëntă ministerială edată prin Escelenţa Sa d-lă ministru pentru scôlele poporale elementare nemaghiare, să propună limba maghiară în legătură cu fiecare obiectă de învăţămëntă.

Să se propună în fiecare classă *unguresc* şi la *gimnastică* exerciţiile să se facă şi la *comandă ungrescă*. Şi când la propunerea geografiei se face deosebire de confesiune şi naţionalitate, neapărată şi în modă convingătoră să se arate, că deşi naţionalităţile se deosebesc unele de altele, în patria comună însă, în *Ungaria*, numai o naţiune există şi această

este cea maghiară, aşadără locuitorii acestei ţări se deosibescă cu privire la religiune şi naţionalitate, dăr cu privire la calitatea de cetăţeni ai statului se unesc, deoarece toţi suntemă cetăţeni ai statului maghiară.

Astfelă suntă cetăţeni de stată maghiari de confesiunea gr-catolică, gr-orientală, evang. luterană, evang. reformată, romano-catolică şi de alte confesiuni, şi suntă cetăţeni de stată maghiari cu limba maternă (de naţionalitate) germană, română şi altele.

Din această puteşă vedă, că eu pe lângă aceea, că pună mare greutate pe însuşirea *limbei patriei maghiare*, a statului maghiară, nu de mai puţină însemnătate consideră consolidarea acelei cunoştiinţe a scolarilor, cumcă ei suntă fiii statului maghiară, *acestei patrie maghiare*. Astfelă datorinţa inomisibilă a învăţătorului este şi deşteptarea spiritului patriotic. Pe învăţătorulă, care nu va procedă în sensul acestei dispoziţiuni a mea, îl voi pedepsi pe cale disciplinară, eventuală îl voi destitui din postă.

Din consemnările aşternute în privinţa etăţii scolarilor am ajunsă la trista convingere, că neglijaşă a constrînge pe copii să începă cercetarea scôlei la etatea obligată şi de aici suspiţioneşu, că vreşă cu orî ce preşă se vâ subtrageşă dela obligămëntulă impusă prin lege, deja foarte adeseori accentuată de mine, de a vâ subimpărşă scôlele în cursuri de şese ani (în şese classe). Dăr deca în viitoră această nu voi vedă nici în viitoră o îmbunătăşire în ninsuînşele d-vôstră, voi fi necesităşă pentru cerbicoşia d-vôstră a trage la răspundere în celă mai seriosă modă pe preşedintele comisiunei administrative, apoi pe curatoratele scolare şi pe învăţătoră, şi încă dintre aceştă din urmă în prima liniă pe directorulă.

Şi când premită, că la scriere şi cetire este a se pune deosebită îngrijire

pe compuneră în limba ungrescă, relativă la obiectele de învăţămëntă voescă acum câtă se pôte mai pe scurtă a face numai câteva observări:

1. In classa a 3-a şi a 4-a a scôlei de băeşă din Năsăudă suntă a se întrăduce asemenea exerciţiile în vorbire şi cugetare, lăsându-se afară studiul istoriei.

2. In planulă de învăţămëntă din Sângeorgiulă românescă ar fi trebuită să se deosibescă materialulă de învăţămëntă din classa a 3-a de materialulă de învăţămëntă din classa a 4-a.

3. Învăţătorulă din Telciu, Alexandru Popă, ar fi fostă datoră să-şi specifice materialulă de învăţămëntă.

4. In classa a 3-a a scôlei din Zagra, la propunerea geografiei să nu vâ estîndeşă mai departe decât la cunoştiinţa comitatului, ér cu atâtă mai virtosă să vâ abştîneşă dela propunerea biografelor istorice, căci după experienţele mele această s'a obicnuită a se face cu tendinţă politică neiertată. In fine vâ făcă cunoscută, că planurile de învăţămëntă le-am dată inspectorului reg. de scôle pentru a le folosi oficială în cerculă seu de influinţă.

Bistriţa, 11 Februarie 1889.

Br. Banffy m. p.
fişpană, comisară regescă.

Valea-Bistriţei, 18 Martie 1889.

După cum se scie, de câţi-va ani de zile comunitatea de avere grăniţărescă din Năsăudă se află sub stără excepţionale. Părintesca stăpânire ungrescă sub pretextă de regulare a afacerilor nostre — când nu era nici o trebuinţă, bună-ora ca şi la fraşii Caransebeşeni — a numită pe fişpanulă-paşă Banffy ca comisar cu putere nerestrînsă peste această avere. Cumcă ce isprăvuri a săvârşită în această calitate o scimă cu toşii, ba în mare parte vii mărturii suntă şi colônele acestui preşăită diară.

Cu puterea ce i-s'a încredinţată,

FOILETONULĂ „GAZ. TRANS.“

(7)

CARMEN.

— Novelă. —

Ca să mă hotărêşc, nu mi-a trebuită multă osteneală. Mi-se părea, că vişă această legendară şi independentă mă pôte lega mai strînsă de ea. Credeamă că de aici înainte potă fi mai sigură de iubirea ei. Adese-orî auđiam despre contrabandişă, cari umblau prin întreaga Andaluziă călărîndă fiă-care în mână cu carabine şi pe şeuă cu iubitele loră. Părea, că mă vedă suindă şi scoborîndă munşii, alături cu frumoşă ţigană. Când îi povesteamă despre asta, îşă punea mâna pe inimă, dîcîndă că nu pôte fi ună lucră mai frumoşă în lume, decâtă a tăbărî noştea în locă liberă, când fiă-care bărbat se ascunde în cortulă seu cu nevasta lui.

„Decă acuşă voi fi cu tine în mijloculă munşiloră“, i-am dîşă, „atuncă voi fi sigură de tine. Acolo nu va mai fi locotenentă...“

„Tu eşă prea fricosă“, mi-răspunse ea. „Cu atâtă mai rău ar fi pentru tine. Cum potă fi aşa de... nătărău? Nu vedă că te iubescă căci nu Ńi-am cerută nicădată bani?“

Când imă vorbea astfel, mi-ar fi plăcută să-i sorbă răsufarea. Dăr ca să nu sporescă vorba, Carmen imă câştigă vestminte civile şi, nebagată în semă de nimeni, am eşită din Sevilla. Am mersă în Jerez la o vîndătore de aniseta, i-am predată o scrisore dela Pastia. Aici se obicnuiau a se aduna contrabandişă. Am fost prezentată acestoră ômenă şi conducătorulă loră Dancaire mă primi în ceta lui. Ne-am dusă în Gancină unde m'am întelnită cu Carmen. In excursiunile nostre ea slujă ca spionă ômeniloră nostri şi nu mă sfiescă a dîce, că spionă mai bună ca ea dăr nicădată n'a fostă pe lume.

Ee venea din Gibraltară şi a făcută socoteli cu ună căpitană de nae pentru transportarea mai multoră articole englesi, cari trebuia să-i primimă noi. Noi aşteptamă articolele sêra şi după ce o parte din ei i-amă ascunsă între munşii, ceialalţi i-amă dusă în Ronda. Carmen a mersă înainte noastră. Totă ea a fostă care ne spunea minutulă când aveamă să sosimă în oraşă. Oblită odată cea dintău cale, celelalte ni-au succedă. Vişă de contrabandişă era par'că mai potrivită cu mine, ca miliţă; i-amă cumpărată daruri Carminei, aveamă bani şi amoresă. Conştiinţa nu mă neliniştea, fiindă-că, după cum dîce ţiganulă, : *Sara-*

pi sat pasquital punzava (în mijloculă plăceriloră nu te ustură riă).

Ceta noastră consta din optă până'n dece ômenă şi numai în momente mai primejdioşee ne uneam cu toşii; de comun umblamă câte doi, prin sate câte trei, ér prin oraşee imprăştiaşă. Fiă-care din noi trebuia să scie câte-o măestria. Într'o noştee ni-amă dată întelnirea lângă Veger. Eu şi Dancaire amă sosită mai iute. Conducătorulă nostru se vedea că e bine dispusă. „Cu unulă vomă fi mai mulţi“, dîse elă. „Carmen făcă o frumôsă isbîndă: îşă eliberaşă soşulă, care era închisă în Tarifa.“ Incepeamă să pricepă ţiganesca, fiindă-că soşii mei aprôpe numai în limba această vorbeau. La cuvîntulă „rom“ mi-se stringea inima. Cum, bărbatulă ei, aşadăr are bărbată? — în-trehaie de căpitană.

„Da, pe Garcia celă c'ună ochiu, care e ună ţigană tocmai aşa de şiretă ca şi ea. Elă era deţinută într'o galeriă de sclavi. Carmen într'atata amăgi pe mediculă judecătoreiei locale, încâtă câştigă eliberarea bărbatulău seu. O fată ca asta plătescă multă. De doi ani ea lucră la mântuirea lui, dăr n'a dobîndită nimică până ce nu s'a schimbată şefulă.“

Îşă potă imagina cu ce mirare ascultamă eu vorbele aceste. In curîndă am făcută cunoştiinţă cu Garcia; era una

dintre cele mai înspăimîntătoare figuri ţiganescă din câte am vedută în viaşă mea. Sufletulă şi trupulă seu era negru; celă mai mare făcătoră de rele, din câţi am întelnită de când suntă pe lume. Carmen venea cu elă şi cândă erau amîndoi în faşă mea şi îlă agrăi cu cuvîntulă bărbat, eram osîndită să vedă fixările şi schimositurile lui Garcia. M'am scărbită şi totă noştea nu i-am dîşă o vorbă. Dimineta am plecată la drumă, când étă observamă, că vre-o doispredece ostaşă călărăi calcă pe urmele nostre. Ună generală strigătă de: „fugi încăr'o vedă“ s'auđi. Numai Dancaire, Garcia, ună fecioră frumoşă d'Ecija, pe care-lă chema Remendado, Carmen şi eu nu ni-amă perdată curagiulă; ceialalţi, lăsându-şi cătării pe loc, se ascuseră pe căile ţepişee dintre stânci, unde călăreşii nu-i puteau goni. Noi încă ni-am aruncată josă bagagiulă şi le călcămă paşii. Într'aceea inimiculă tragea cu glonşee asupra nostre; pentru întăia ôră în viaşă mea auđiamă glonşeele şuerându-mi pe lângă ureşii, dăr nu mă prea spăriam. Toşii ne-amă mîntuită, afară de bietul Remendado, pe care îlă nimeri ună glonşă în cöste. Eu vream să-lă ridică. „Boule“, strigă asupra'm Garcia, „ce te năcăjescă cu elă? Lasă-lă acolo mai bine, decâtă să pierđă ciörecii de lăna.“ — „Aruncă-lă josă“ strigă şi

„Gazeta“ lese în fi-care d-
Abonamente pentru Austrija-Ungaria
Pe ună ană 12 fl., pe şase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pe ună ană 40 franci, pe şase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumără la tôte ofi-
ciile postale din întru şi din
afară şi la ad. colectori.
Abonamentulă pentru Braşovă:
la administraşione, piaşă mare
Nr. 22, etagiulă I: pe ună ană
10 fl., pe şase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dăşulă în
casă: Pe ună ană 12 fl., pe
şase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Ună esemplară 6 cr. v. a. seu
15 bani.
Atătă abonamentele câtă şi
inserşionile suntă a se plăti
înainte.

nouă numai bine și îndemână nu ni-a făcut. Căci înainte de toate, ignorându „Instrumentul fundațional” privitor la administrarea averii grănițare și confînțit de însuși Maiestatea Sa Monarhul în conțelegere cu stăpânirea din Pesta, a făurit *nouele Statute*, prin care averea noastră ni-a dat-o pe mâna strănilor și a veneticiilor.

Administrația fondurilor a maghiarisat-o. Școlile susținute din fundațiuni — precum sunt cele numite astăzi fundaționale — le-a desbrăcat de caracterul confesional. Pe învățătorii, cari erau membrii la o Reuniune de învățători de bună renume — „Mariana” — fără de scirea și învoirea lor i-au încorporat la Reuniunea de învățători comitatensă ungurească și a dat mandat la percepătorul fondurilor, ca din salariu să se subtragă tangenta de membri, ér prin o aspră poruncă amenințătoare i-a somat ca să ia parte la ședințele amintitei Reuniuni unguresci.

Apropiându-se însă vremea de a-și depune sarcina de comisar, ce cu o adevărată rivă absolutistică a purtat-o câți-va ani, — ér ca noi să-l ținem minte și stăpânirea precum și șovinistii kulturegyletiști să nu-i potă imputa, că s'a făcut nevrednic de puterea lui încredințată — vèrfu la tôte a pus prin încercarea de a maghiarisa instrucțiunea în școlile susținute din averea noastră.

Ca documentul lasă să urmeze aici alăturata ordonanță a comisarului regesc — îndreptată către administrația fondurilor centrale din Năsăud, ca spre ulterioară procedere să fiă comunicată învățătorilor dela școlile fundaționale. E remarcabilă această ordonanță cu respectul la cuprinsul ei. Ba e o mare abuzare din partea lui Banffy, când abuzându de putere, nesocotind legile existente față de naționalitățile nemaghiare, ba chiar și planul ministerial de învățământ prescriș pentru școlile nemaghiare, la care însuși se provocă, vine fără nici un drept și poruncesce ca în școlile susținute din averea noastră să se învețe tôte obiectele și în limba maghiară, să se cânte unguresce, să se propageze simțul patriotic — în înțelesul maghiar, ba chiar și la jocuri și gimnastică să se comandez unguresce.

C'ună cuvânt, învățătorii susținuți din averea cu mare preț câștigată de moși și părinții noștri — conform voinei abusive a d-lui comisar — au să crească și să facă din copii noștri neași Unguri din creștet până în tălpi. Că ore le va succede acesta e mare între-

bare!? Dér pentru cazul, că nu le va succede respective nu vor arăta prospecte de reușită — sunt amenințați cu pedepse, ba chiar cu destituire — după cum ne spune „Măria-Sa” în ordonanță.

Noi, la rândul nostru, trebuie să chibzuim ce ar fi de făcut spre apărarea noastră, — și să facem deși într'ală 11-lea cest.

— *Ună grănițeră.* —

SCRIRILE ȚILEI.

Institutul pedagogic din Caransebeș. Inspectorul școlar regesc al Comitatului Caraș-Severin Francisc Suttág a raportat comitetului administrativ comitatensă, că la acest institut s'au ținut în decursul lunii Februarie a. c. examenile semestrale, la cari a asistat și el, și că progresul în general este acum cu mult mai favoritor, cu deosebire în învățarea limbii maghiare se observă la acest institut din anul în anul o înaintare decisivă tot mai îmbucurătoare. „Ce vor mai dice la acestea preținșii nostri amici, cari necentenit ne înnegresc?” întrebă „Fôia Diecesană”. E tristă lucră, dicem noi, că din pricina limbii unguresci se strimtoresc, deși fără voiă, studiile în adevăr de lipsă și interesante. Pentru șovinist însă a sei unguresce însemneză „a fi cult”. Halal de-așa cultură!

In reprezentanța fundației „Goșdu” s'a ales, în locul răposatului membru din reprezentanță Iacob Bologa, d-lu Parteniu Cosma, directorul „Albinei” din Sibiu, cu vot unanim, spune „Telegr. român”. *

Comassare. Din Tirimia-mare ni-se scrie, că acolo s'a pus în lucrare facerea comasării. Doi ingineri, cărora li-s'a încredințat afacerea, sunt plătiți cu câte 3 fl. de jugăr. E temere, că locuitorii români și aici, ca în mai multe părți, vor rămâne păgubiți, deoarece inițiatorul comasării este proprietarul maghiar Tolvay Samu (pe românește Samuil Hoșu) față cu care bieții locuitori nu-și pot valida în deplină libertate dreptul lor, deoarece forte mare parte din ei îi sunt dator cu sume mari, ori mai mici de bani. Din parte-nă dicem locuitorilor români, să nu întârzie a usa la timp de tôte drepturile lor, ér întru cât le lipsesce independența din cauza datorilor, mai bine ar fi, ca să-și plătescă datorile cu bani împrumutați dela vre-un institut

de credit românesc, pentru-ca apoi să-și potă apăra în deplină libertate moștele lor. Pote că tocmai acesta a așteptat-o proprietarul Tolvay, ca să aibă la mână pe Români împrumutându-le bani. Când se vor învăța odată minte țerani români, să nu se mai incurce în afaceri de bani cu proprietari unguri și evrei, cari numai binele nu li-l văd?

**

Se duelază deputații. Incidentele din dieta ungurescă au dat naștere la o mulțime de dueluri. Astfel Polony Geza, Gulacsy Gyula și br. Kaas Ivor au provocat la duel pe Krajcsik. Sefer László, prin deputații Lukacs Gyula și Horvath Adám, încă în decursul ședinței a cerut satisfacțiune dela Pulszky Karoly. Pe lângă aceștia se vorbesce, că și colonelul de huseari Elek Gusztav pretinde a i se da satisfacțiune cavalerescă din partea lui Polony, din cauză că acesta în mod necuviincios a vorbit în dietă despre uestiunea ivită între el și între ministrul de honved; ba se dice că și contele Andrássy G. a provocat, în dietă, pe Polony la duel. — Frumose treburi „patrioticești”.

**

Tărăboiu unguresc. Studenții unguri din Raab au demonstrat în contra locuitorului de director al școlii reale Iosif Szabo, fiindcă li-a oprit școlărilor de a lua parte la serbarea din 15 Martie și de a purta cocarde. Din pricina asta, studenții academiei de drept i-au făcut unără țărăboiu mare tocmai de ziua lui onomastică. Poliția i-a cam jucat ceardașu, din care cauză studenții s'au plâns la căpitanul poliției. Se face cercetare.

**

Telefon în Clușiu. Ministrul Baross a promis, că va construi în Clușiu telefon, la casă decă se vor afla 20 de locuitori, cari să plătescă pentru acest scop o taxă de abonament de câte 6 fl. pe lună. Foile unguresci sunt sigure că numărul cerut al abonamentelor se va afla, și prin urmare telefonul se va construi cât mai curând.

**

Studenții unguri contra lui Rohonczy. Studenții unguri au hotărât să publice în ziare o declarațiune contra deputatului Rohonczy, eventual să o afișeze. În această declarațiune deputatul e arătat ca om „laş” și „necavaler”, fiindcă a atacat cu arme pe un om narmat și l'a insultat fiind rănit. Declarațiunea încheie cu o aspră espreșiune de dispreț.

**

Afacerea Elek-Polony. Colonelul honved de huseari a adresat președintelui camerei deputaților o scrisoare, în care își exprimă consternarea sa pentru fapta lui Polony, dând în publicitate o afacere confidențială și combate cu hotărâre o asemenea procedere. De altă parte Elek a trimis doi oficeri la Polony, ca să i cêră esplicări. Polony a publicat în urma acesta o declarațiune, de cuprinsul, că scrisorile schimbate între Elek și ministrul de honved nu le are dela nici un oficer de honved. Nu se crede că colonelul Elek se va mulțami cu această declarațiune.

Producțiunea corului bisericesc condus de d-lu prof. Nicolae Popovici.

În amonșela, ce a cuprins de un timp încôce societatea noastră brașovenă, a fost o idee de totă nemerită din partea d-lui N. Popovici a arangea producțiunea musicală-literară din Dumineca trecută. D-lu N. Popovici nu este numai un bun cântăret, ci totodată și un dibacu dirigent de cor. Acesta a dovedit-o cu deosebire cu corul său dela biserica sf. Nicolae din Scheiu, care face serviciul D-șesc dela această biserică în adevăr înălțător și care s'a afirmat într'un mod atăt de favorabil și la producțiunea de Dumineca Corul d-lui Popovici constă mai cu semă din școlari dela școlile noastre medii, așa încât prin acest cor gustul pentru o musică mai serioasă câștigă totă mai multă terenă la tinerimea noastră și peste totă printr'ensulă cultura noastră musicală face ună adevărată progres.

Tôte cele patru coruri esecutate la producțiunea de Dumineca (Schubert: Pace vouă. Beethoven: Cântec de primăveră, N. Popovici: Imn festiv, și Ștefănescu: Cântec de laudă) au fost cântate în modul cel mai precis. Rareori avem ocaziunea a asculta în Brașov un cor mai bine alcătuit și mai bine disciplinat ca al d-lui Popovici. În corul ală treilea: „Imn festiv” am avut ocaziunea a-lă apleția pe d-lu Popovici și ca componist. Imnul său a trebuit să facă impresiune asupra or și cui, atăt prin armonia sa, cât și prin desvoltarea sa, am pute dice aprôpe grandioasă. Acest imn a fost introdus de un solo de bas bine esecutat de studentul I. Russu.

Multă au contribuit la succesul musical ală producțiunii, despre care e vorba, prin piesele lor esecutate pe violină și studenții G. Iuga și V. Popea. Densii au talent pentru musică, și decă

Carmen. Obosită, am trebuit să-lă pună jos lângă ună stană de piatră. Garcia veni și el și își descărca arma în capul bietului Remedado. „Om să fiă cel care îl va recunosce”, dice miserabilul țigan privind la victima lui.

Etă, domnule, ce vieță frumoasă petreceam eu. Săra ne-am retras într'o pădurice ca să ne recreăm. N'aveam nici o bucată de pâne și sêmțiam amar lipsa catărilor. Dér ce face Garcia? Scoțe nisce cărți de joc, face un foc mare și la lumina lui începe a se juca cu Dancaire. Eu m'am trântit jos să mă odihnesc și privind spre stele mă gândeam la Remedado, dicend în mine, că ar fi cu multă mai bine să fiu în locul lui. Carmen șgulită se puse lângă mine și din când în când începe să-și lovască de olaltă castagnetele fluerând. După aceea plecându-se spre mine, ca și când mi-ar șopti ceva, mă sărută de două, de trei ori, în potriva voinței mele.

„Ești drac?” i-am dis.

„Da”, răspuse ea.

După câteva ore de odihnă, Carmen plecă în Garcia și în cealaltă di dimineață ne trimise puțină pâne dela un păstor de capre. Tôtă ziua am rămas în pădurice și numai de cătră sără am plecat spre Gancin. Așteptam veste

dela Carmen. Dér n'am primită nimic. În ziua următoare am vădit doi catări mânați de o femeie și o copilă îmbrăcată frumos. Garcia dice: „Vedeți că St. Andreiu ne trimite catări și femei... imi voi face ale mele.” Iși luă numai decăt pușca și plecă pe cărare în sus ascundându-se în tufiș. Eu și Dancaire îl urmăim la o mică depărtare. Când am audit descărcătura de pușcă, am sărit din tufiș strigând asupra femeii care mâna catării, să stea pe loc. Femeia vădându-mă, în loc de a se spăria, isbucni într'un ris ironic: „Oh, lili-pendii ce se par nisce eronni!” Era Carmen, care așa de bine își schimbă îmbrăcăminte, câtă eu n'ășu fi cunoscut-o de loc, decă ar fi vorbit cu altă voce. Se scobori de pe catăr și vorbi încet cu Dancaire și Garcia, apoi întorcându-se spre mine imi dice: „Canari, ne vom ved încă înainte de ce vei fi spânzurat. Acum merg în Gibraltar, . . . În curend veți audi despre mine.”

În curend Carmen ne încunoscimă că în cutare și cutare di, în cutare și cutare loc, călătoresc doi Engles din Gibraltar în Granada. Cine are minte să pricepă. Englezii aveau mulți bani. Garcia voia să-i omore, eu cu Dancaire însă nu l'am lăsat. Li-am luat banii și orolagele căci aveam mare lipsă de

ele. Și totă așa, veți domnule, din contrabandist, am ajuns cel mai mare bandit.

Dér despre Carmen multă vreme n'am audit nimic. Dancaire s'ar fi dus bucuros în Gibraltar, nu putea însă fiind că era forte cunoscut în părțile acelea; Garcia de asemenea. „Așă-dér să merg eu?” i-am întrebat răpitu de gândul că voi pute să ved din nou pe Carmen, „să vedă așăder ce trebuie să fac?” — „Numai atăta; să te pui pe-o nae ori să mergi în Saint-Roc, după cum îți va plăce, și decă vei ajunge în Gibraltar, se șciricesc unde șede o vândătoare de ciocoladă ce are numele Rollona; decă ai aflat-o, vei sci din gura ei ce se petrece acolo”, diseră ei. Ne am hotărât să mergem toți trei până la Gancin, prietini mei vor rămâne acolo, ér eu, îmbrăcat în hainele unui vândător de pome, voi merge în Gibraltar. În Ronda un om de-ai noștri m'a câștigat un pasaport de drum; în Gancin am căpătat un măgar, l'am încărcat cu portocale și pen și am plecat.

Ajungându în Gibraltar am venit la convingerea, că Rollona e forte bine cunoscută dér că a murit și lucrul acesta m'a lămurit pe deplin, de ce s'a rupt întâlnirea între mine și Carmen.

M'am legat măgarul într'ună grajd și am eșit cu portocale prin oraș făcându-mă ca și când aș vinde. În faptă însă eu mă uitam în tôte părțile să dau de vre-un cunoscut. Țigan vedeam destui dér nu cutezam să mă încred în ei. Eu vream să-i ispitesc pe ei și ei pe mine. Împrumutat începeam a ne pricepe unii pe alții, cunoscându-ne ca paseri bune; mai trebuia să sci că sunt și ei din cetă? După o umblare zadarnică de două zile n'am aflată nimic nici despre Rollona nici despre Carmen. După puțină vândare, m'am pus de gând să mă reîntorc la soții mei, când étă că preumblându-mă pe la apus de sora dealungul unei strade, aud că strigă o voce femeiască dintr'o ferestă: „Vândătorule de portocale!” Imi ridică ochii și ved pe Carmen ședend pe un fotoliu alături c'ună ofieră, care purta îmbrăcăminte roșă, avendă astfel aparința unui lord. Carmen era îmbrăcată minunată, în pèru avea ună pieptene de aur, pe umăr ună șal, și rochiă de mătase. Englesul, rumpend réu limba spaniolă, strigă să merg în sus, căci dâna vră portocale; ér Carmen imi dice în limba bască: „vino și nu te mira de nimic!”

(Va urma.)

vort urma inainte cu diligență, vort pute ave succesele cele mai frumoșe.

Partea literară a fost reprezentată prin două declamațiuni și prin o disertațiune. Studentul I. Popovici a priceput destul de bine a reproduce poesia lui Alexandri „Frații Jderi” și a espune: „Cum trebuie să-și arate un elev recunoscința sa față de institutul, la care a studiat”, ăra studentul A. Danciu a produs multă ilaritate prin declamațiunea sa: „Răsbunarea șorecilor”, de Gr. Alexandrescu.

Felicităm pe d-lu N. Popovici pentru succesul obținut, și am dori ca peste tot să aibă corișt așa de bun și așa de zeloși, ca cei dela corul său bisericesc.

Succesul material al producțiunei, după cum aușim, încă este destul de imbucurător. Se scie, că venitul este destinat pentru fondul școlarilor săraci și bolnavi.

Literatură.

Gazeta Sătenui, revistă ilustrată, R.-Săratu. — Abonamentul 10 lei pe an. Sumarul Nr. 1 (121). — Anul VI, Februarie 1889. — Incepem anul al VI-lea, Redacțiunea; 4 Martie anul 1889! : Gazeta Sătenui. — Irigațiunile în România, C. C. D. — Linia ferată R.-Săratu—Făurei, Sătucenul. — Abdicarea regelui Serbiei Milanu, ? — Calul românesc și calul rusec. Sătucenul. — Cronica agricolă, C. C. Danculescu. — Flăra sorelui ca plantă agricolă, olenginosă și împodobitoare, C. D. D. — Strălucirea luciferului, X. — Plopre cu frunze verzi!, Lys. — De ce s'a regretat mörtea arhiducelui Rudolfu, C. — Coröna bătrâneșei, M. L. C. — Mărul spinos învöltă de Egiptu, Plantele otrăvitoare sălbatice, C. — Din țără, X. — Din localitate, X. — Buletinul comercial, Miscellanea, Unu economu român. Supliment: Bursucul său un vėnat primejdios, comediă în cinci acte, N. A. Bogdanu. — Statua lui Mironu Costinu. Gravuri negre: Vederea generală a unei grădini stilu alu XVII-lea vėcu. Ciurma fetei. Mironu Costinu. Mironu Costinu cetindu la curtea lui Ioanu alu 3-lea. Arestarea lui Mironu Costinu. Gravuri în o colöre: Reservoriu de apă ridicat pe stănci și disimulat cu ruine. Aspectul general alu mării seri Slewelyn de Orchidie. Țăranul călare. Cadru Alegoricu. Arhiducele Rudolfu și Arhiducesa Stefania. Lanțurile magice. Gravuri colorate: Flăra sorelui din California. Stramonie de Egiptu duplă. O planșă mare în mai multe colori de încadrat. Acestă interesantă revistă pentru toți a intrat din Februarie în alu VI-lea anu. E publicațiunea cea mai ieftină și mai bine ilustrată din România. Abonatulu primisce, pentru 10 lei trimise înainte, revista în timp de unu an de țile, d'asemenea, ca premiu gratuitu, una din colecțiile complete și broșate a aniloru II, III, IV și V cu tôte tablourile. Fiecare număr cuprinde: 16 pagine, a 2 colöne, materiă interesantă și variată de cunoscințe trebuincioșe fie-căruia, împodobite cu numėroșe gravuri de totu solul admirabilu executate, câte 2 cromolitografii și câte o planșă mare în mai multe colori de încadrat. Gazeta Sătenui mai dă și, gratuitu, broșuri și suplimente de 8 și 16 pagine. Gazeta Sătenui va ține, în cursul acestui anu, în curentu pe cetitorii săi, atât prin articole cât și prin ilustrațiuni relative, cu Expositiunea din Parisu. Unu număr de probă se trimite franco și gratis. A se adresa ori ce privisce Redacțiunea și Administrațiunea d-lui C. C. Danculescu directorul „Gazetei Sătenui” la R.-Săratu (România).

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1889.

Raportul secretarului generalu asupra lucrărilor făcute în anul 1888—89.

(Urmare).

I. Ședințele de peste an.

Ședințele săptămănale au fost ocupate cu diferite cesțiuni științifice și cu cetirea unui însemnatu număr de memorii, precum și cu discuțiuni asupra intereselor materiale ale Academiei.

Voiu enumera în scurtu lucrările car s'au cetit, seu car au fost pre-

sentate Academiei, precum și comunicările cele mai însemnate ce i s'au făcutu.

În ședința dela 13 (25) Maiu membrul corespondent alu Academiei, d-lu Ioanu Calenderu, a cetit unu „Studiu asupra lezei celor XII Tabule”.

În ședința dela 4 (16) Novembre d-lu A. Odobescu a cetit memoriul său despre „Ornamentele în forma de capu de bou și anume despre rhytonul de argintu descoperit la Poroina și aflatu actualminte în Museul de anticități din Bucuresc”.

În aceeași ședință colegul nostru d-lu V. A. Urechia a cetit unu memoriu despre „Archimandritul Vartolomeiu Măzăreanu”, care în secolul trecut a desvoltat o însemnată activitate literară, rămasă până astăzi cu totul necunoscută.

În ședințele din ultimele patru luni, d-lu Urechia a prezentat o serie de comunicări și memorii asupra mai multor cesțiuni din istoria națională, lucrări pline de interes și sprijinite pe documente în cea mai mare parte nepublicate până acum. Țta lista acestor comunicări și memorii :

Pe file de ceaslov (Note istorice manuscrise din anii 1788—1799).

Sigilul tērgului Peatra (Județul Neamțului).

Documentu referitor la limba română (Hrisov datu de Mironu Barnovschii Moghilă Voevod la 20 Septembrie 1626).

Documente dintre anii 1769—1800 relative la ocupațiunea rusescă a lui Rumiantov.

Documente noue din anii 1820—1831; acte oficiale schimbate între administrațiunea rusescă și Mitropolitul Moldovei și divanurile țerei.

Despre unele documente autografe ale Mitropolitului Moldovei Varlaam.

Despre mănăstirea din Cetatea Nēmțului și despre domnița Ruxandra, fca lui Vasile Lupu.

Despre nisce relațiuni manuscrise asupra invasiunei rusece dinaintea păcii dela Cuciuc-Cainargi.

Despre unu moratoriu datu de Ionita Sturduza Vodă la 1825 Iulie 28 pentru plata datoriloru vornicului Vasilie Rosetti.

Serie de documente istorice dintre cele mai însemnate din archiva Mănăstirei Nēmțului.

Memoriu despre Stefanu Tomșa.

Memoriu despre nouele documente probând înrudirea vornicului Bucioc cu Cantacuzinii și cu Vasile Lupu.

Documente relative la Bogdanu Voevodu tatăl lui Stefanu cel Mare.

În ședința dela 9 (21) Septembrie Bibliotecarul Academiei a făcut o relațiune asupra unui documentu autografu scrisu românesc de Petru Vodă Șchiopul la 1586 Maiu 15, documentu care se află în Archivele Statului la Veneția și pe care d-lu Bianu l'a prezentat în facsimile fotograficu. Totu în acea ședință d-sa a atras atențiunea Academiei asupra unor prețioșe documente din Archivul Imperialu de stat din Viena, documente dela diferiți Domni ai Moldovei din secolul XV, scrise în limba slavonă și de o deosebită însemnatate.

În luna Ianuarie Academia a primitu dela d-lu Ioanu Bogdanu, care se ocupă cu studii slavice, o lucrare asupra documentelor dela Viena amintite mai sus. Acestu tineru studiosu și activu a trimis și o altă lucrare de o însemnatate deosebită, care este descrierea manuscriselor slavo-române din Biblioteca Imperială dela Viena.

Academia a luat decisiuni ca memoriile prezentate să se publice în Anale; o parte din ele s'au tipărit și vė sunt cunoscute, ăr cealalte se voru tipări în cursul anului viitoru.

La 14 (26) Octomvre s'a prezentat Academiei un memoriu al d-lui Ioan Otescu asupra postulatului lui Euclid. Lucrarea s'a trimis spre cercetare secțiunei științifice.

În ultima ședință ordinară, ținută la 3 (15) Martie, d-lu membru corespondent St. C. Hepites a prezentat spre

a se publica în „Anale” lucrarea sa: „Studiu asupra climei Bucurescilor în anii 1885—88. Partea I.” Lucrarea s'a trimis spre cercetare secțiunei științifice.

În ședința dela 13 (25) Ianuarie d-lu Urechia a comunicat Academiei descoperirea unei interesante peceți vechi a orașului Romanu. Pecetea se află pe unu documentu datu de autoritatea acestui tērgu la începutul secolului XVII și costă dintr'unu capu de lupu avėndu împrejur legendă în limba latină gravată în litere monachale. — Academia a esprimat dorița ca acestu document dimpreună cu importanțu său sigil să se procure în originalu său în fotografie.

În ședința dela 10 (22) Februarie s'a prezentat Academiei o nouă publicațiune despre călătoria în China a spătarului Nicolae Milescu, publicațiune făcută în limba rusă de d-nii P. A. Sircu și A. Ivanovski dela St. Petersburgu. D-lu Hașdeu a analizat cuprinsul acestei publicațiuni și a vorbit despre greșala făcută de unii scriitori, între car d-lu Sircu, de a crede că Milescu a fostu grecu de neam.

Cu aceeași ocaziune d-lu I. Bianu, membru corespondent, a atras atențiunea Academiei asupra relațiunilor lui George Stefanu Voevod cu regele Suediei și a adus la cunoscință, că a mijlocit ca să se procure copii de pe documentele privitoare la aceste relații, car se voru afla în Archivele Suedeze.

Colegul nostru d-lu V. A. Urechia, la 23 Septemvre, a vorbit despre mormintele vechi din biserica sf. Nicolae dela Iași deschise cu ocaziunea lucrărilor de restaurare. Academia a procurat informațiuni oficiale despre obiectele vechi găsite în aceste morminte.

Voindu a lua și dēnsa parte la serbarea inaugurării statuei lui Mironu Costinu, marele cronicar și om de stat alu Moldovei din secolul XVII, care s'a ridicat la Iași prin stăruințele neobosite ale d-lui V. A. Urechia, Academia a însăreinat pe colegul nostru d-lu N. Ionescu să o represinte.

(Va urma.)

Mulțămită publică.

[Fine din Nr. 56].

Sabinu Piso, protopopu gr. or. din Agnita, Ioanu de Preda, avocat din Sibiu, Dr. Remusu Roșca, redactor din Sibiu și Ioanu Todescu, preot gr. or. din Bucium câte 2 fl.; George Barișu, membru academ. rom. din Sibiu, George Dima, prof. sem. din Sibiu, Petru Drăgits, candid. de adv. din Deva și N. N. din Sibiu câte 1 fl. 50 cr.; D-lu Eugen Branu, candid. de adv. din Sibiu, Constantinu Bugarsky, comersante din Sibiu, Basilu Popu de Harsány, avocat din Sibiu, Iuliu Hossu, subinspector de dare din Sibiu, Gustavu Iekim, comersante din Sibiu, Aloisiu Menschik, c. r. intendantu supr. din Sibiu și Stefanu Stroia, v.-notaru comit. din Sibiu câte 1 fl.; Anonim din Sibiu, I. B. din Alba-Iulia, I. Bardoși, sublocot. c. r. din Sibiu, Nicolau Babeșu, funcț. la Agent. „Transilvania” din Clușu, Nicolau Hențiu, notaru comun. din Săliște, dōmna Iulia Jikeli din Sibiu, d-șora Adele de Molnaru, din Sibiu, d-lu I. M. din A. R., N. N. din Sibiu, N. N. din Sibiu, N. N. din Sibiu, N. N. din Sibiu, N. N. din Sibiu, d-șora Lucreția Popescu, profesoră la școla elementară de fete din Sibiu, d-na Valeria Popescu, socie de func. de bancă din Sibiu, d-lu conte Max de Schönfeld, c. r. generalu-majoru din Sibiu, Constantinu Stezaru, c. r. căpitanu în pens. din Sibiu și Eremia Welleanu, c. r. majoru din Sibiu, câte 50 cr. — Suma suprasolvirilor și ofrandelor intrate 196 fl. v. a. Venitul brut al balului a fostu de 711 fl. 50 cr., din care după subtragerea speselor de 377 fl. 99 cr. rezultă unu venit curat de 333 fl. 51 cr., adică: Trei sute trei-deci și trei florini 50 cr. v. a.

Totul a acestu locu venit a esprima mulțămita noastră „Reuniunei de lectură română” din Timișora pentru sincera colegialitate și valorosul spriginu, cu care ne-a onorat prin împrumutarea costumelor de lipsă la reprezentarea jocurilor naționale „Romănu” și „Bă-

tuta”, car astfelu au produs unu efectu strălucit.

Primescă în fine mulțămita noastră și Comisiunea administrativă a capelei militare dela regim. c. r. de inf. Nr. 31, pentru scășământul de taxă în suma de 10 fl., oferit în favorul Reuniunei.

Din ședința comitetului reuniunei femeilor române din Sibiu, ținută la 15 Februarie 1889.

Maria Cosma, Dr. Octavianu Russu, presidentă, secretariu.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS”

(Serviciul biurolui de coresp. din Pesta)

Budapesta, 26 Martie. Oamenii din cele mai de jos pătură ale poporului au demonstrat ăr, dēr au fostu împrăștiați cu baioneta și cu sabia de cătră poliția și de cătră miliția. Sēra a fostu liniște.

Berlinu, 26 Martie. Consiliul federalu a trimis proiectul de lege privitoru la modificarea legii penale și a legii de presă la comisiunea justițiară.

Belgradu, 26 Martie. Sgomotul despre o apropiată întēnire a regelui Alexandru cu Țarul nu e adevăratu.

DIVERSE.

Emigrarea din Germania. În 1888 au emigrat din Germania prin porturile germane în țerile transmarine 80,671 Germani, precum spune raportul comersarului imperialu. Numărul emigranților a fostu cu 1198 mai mare ca în 1887. Cei mai mulți emigrăz din Prusia, Posen, Pomerania, Hanovera, Schleswig-Holstein, Hessen-Nassau, Silesia, Saxonia, Țerile renane, Vestfalia, Bavaria, Württemberg, Mecklenburg-Schwerin ș. a. Părțile în care imigrăz sunt: Statele unite ale Americii de nordu, America de nordu engleză, Mexico, America centrală, India vestică, Brasilia, Argentina, Peru, Chile, Africa, Asia, Australia și Polynesia.

Rectificare. În numărul de ăr alu fōiei noastre, la interpelarea deputatului Eötvös făcută în dieta ungurescă, fiindu vorba despre cheltuelile ce se vinu pe comitatul Bihorului, este a se ceti 700,000 fl. și nu numai 70,000.

Cursul pietei Brașov

din 24 Martie st. n. 1889.

Table with 4 columns: Item, Cump., Vând., and Price. Includes items like Banenote romănesci, Argintu romănescu, Napoleon-d'or, etc.

Cursul la bursa de Viena

din 22 Martie st. n. 1889.

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Includes items like Renta de aur 4%, Renta de hărtia 5%, Imprumutul căilor ferate ungare, etc.

Editor și Redactoru responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cancelaria Negruțu

în Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania
DESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

AMICULU FAMILIEI. Diaru beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrații. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 di a luni în număr câte de 2—3 côle cu ilustrații frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tractează chestiuni literare și științifice cu reflecție la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atenție viața socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte populații din patriă și străinătate; și prin glume, în mare parte ilustrate, nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totu nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci, lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postală.

PREOTULU ROMÂNŪ. Diaru bisericesc, scolar și literar — cu ilustrații. — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle, și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrații, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre duminică, sâmbătă și diverse ocașii, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soiful de amănunte și scrii cu preferința celor din sfera bisericesc, scolastică și literar. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postală.

Colectanții primesc gratisu totu alu patruea esemplar.
Numeri de probă se trimitu gratisu ori-cui cere.

Totu de aci se mai potu procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei impreună 1 fl.

Merinde dela școlă seu învățaturu pentru popor culese din diarul unui scolar de Dr. Georgiu Popa. — Opulu acesta, pentru povățuirile lui valorose, are se ocupe unu locu de frunte în bibliotecile nostre populare. D-lu autoru a avut nimerita idee, de a publica prin opulu de față unu diaru de școlă, ce și-lu făcuse ca elevu de anul I alu școlii populare superioare din Câmpeni, va se dicită pe când era în alu 4-lea anu de școlă. În acestu diaru se cuprindu diferite impresiuni din copilărie, atâtu din școlă câtu și afară de școlă: o colecție bogată de diferite povățuiri primite dela învățatorulu seu, pe cari autorulu le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acestu opu, așa că singuru numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitulu despre fumatu, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajunsu pentru a merita se nulipsescă din nici o bibliotecă populară românescă. Opulu cuprinde 289 pagine 8° — Prețulu unui esemplar cu porto-francatu e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariulu. Novelă originală e Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealulu pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omu de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulu pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Miseriile sociale. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Fântana dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiulu codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimulu Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Bunica și Nepoțelulu. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé G. Simu. Prețulu 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie se se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulu 25 cr.

Brandă seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Naratiune is-

torică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețulu 30 cr.

Hermanu și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Reginei României. Prețulu 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare, culese de Ioan Popu Reteganu. Unu volumu de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu puil ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenului Român. Cartea III și IV, cuprindu materii forte interesante și amuzante. Prețulu la ambele 50 cr. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chemie. Prețulu 50 cr.

Economie pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manualu de Gramatica limbei române pentru școlele populare în trei cursuri, de Maximu Popu, profesorulu la gimnasiulu din Năsăud. — Manualu aprobatu prin ministeriulu de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulu 30.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafi și a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școlă populară pentru învățator și preparand. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu profesor preparandialu. Prețulu 80 cr.

Cuvântări bisericesce în tote sărbătorile de peste anu de Ioan Papiu. — Unu volumu de peste 24 côle 8° mare, hârtia fină. — Numele d-lui I. Papiu este multu mai bine cunoscutu clerului român, decâtu se fi de lipsă a mai recomanda acestu nou product alu d-sale. Clerulu român a învățat a i aprețu scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. — Noulu tomu de predici întrece însu tote volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa — avându o notă

istorică la fie-care sărbătoare, — care arată timpul introducerei, fazele prin cari a trecut și modulu cum s'a stabilitu respectiva sărbătoare. — Prețulu unui esemplar cu porto francatu e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ioan Papiu. — Acestu volumu de peste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodade pentru ori-ce casuri ordinare de mörte, 4 pentru casuri ordinare de mörte întâmplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însu mai speciale de mörte, 4 la înmormântarea omenilor bătrani, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mörte speciale; — apoi pe mai bine de patru côle urmăz o mulțime de iertăciuni precedade de o introducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciuni dela bărbatulu dela muier, 2 — a muierii dela bărbat, 3 — a părintelului dela fi, 4 — a mamei dela fi, 5 — a fiilor dela părinți, 6 a fratelui seu surorii dela frați și surori, 7 — a nepoților dela moși, moșe, bun, bune, străbun, străbune, 8 — a nepoților dela unchiu și mătușe, 9 — dela nemuri și consăngenii mai depărtați, 10 — dela consoți de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcătoru, amici, cunoscuți și dela toti creștinii adunați. Recomandăm clerului român acestu bogatu volumu de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amăsuratu tuturor cerințelor preoției fungente la casuri funebrale. Prețulu unui esemplar speditu franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesce, tomulu III, scrise de Ioan Papiu. — Acestu tom cuprinde predici pe Duminică și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețulu unui esemplar speditu franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolicu seu concordanțele tradițiunei în două limbi — română și latină, tractează despre primatul biserice și se estinde pe 22 côle 8° mare. — Scrisu de Ioan Papiu. — Opulu acesta a fostu recensat favoritoru și laudat și de foile străine. — Prețulu unui esemplar speditu franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei seu cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopulu lui espuse în modu popularu de profesorulu Dr. Iosif Frappont și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorulu) de Ioan Papiu. — Acestu op, care se estinde pe 11, côle 8°, e forte acomodatu ca premiu pentru cei ce absolvă școlă populară, se vinde cu prețulu numai de 50 cr. esemplariulu speditu franco.

Manualu catecheticu pentru primii ani scolastici, prelucratu după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostu profesor

de s. scriptură, catechetică și metodică în seminariulu archidieceșan din Blășiu, actualnele vicar archiepiscopescu în Făgăraș. — Acestu op de mare însemnătate pentru literatura catechetică română este o prelucrare liberă, schimbându unele aplicări practice cu alte recerute de relațiunile și lipsele băieților nostri, ér ceremoniele bisericesce înlocuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea ce are se observe catechetulu față cu discipulu sei. Acastă scriere are se fi unu îndreptaru în mâna catechetilor, învățătorilor și a părinților la instrucțiunea religiōsă-morală, ce au se o dea miciloru băieți. — Prețulu unui esemplar din acestu op, — care portă clausula aprobărei prea ven. Ordinariatu metropolitănu din Blășiu și care cuprinde 222 pag. 8°, avându mai multe poesii în textu, — este 1 fl.

Omiile celui dintre sfinți Părintelulu nostru Ioan Gură-de-Auru la epistolele sfântului apost. Paulu către Titu și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețulu unui esemplar cu porto francatu e 60 cr.

Dumnezeesca liturgie a celui dintru sfinți părintelulu nostru Ioan Chrysostomu compusă din operele acelu sântu părinte, de Ioan Boroșiu parochu gr. cat. și ases. consist. Prețulu unui esemplar cu porto-francatu e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritaru sufletulu. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesce, forte frumosu ilustrată. Prețulu unui esemplar broșurat e 40 cr., legatu 50 cr., legatu în pânză 80 cr., legatu mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30, în legatură de luxu 2.50—2.80

Micul mărgăritaru sufletesc. Cartică de rugăciuni și cântări bisericesce — frumosu ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețulu unui esemplar broșurat e 15 cr., — legatu 22 cr., legatu în pânză 26 cr.

Cartică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icone frumoșe. Prețulu unui esemplar e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulu Prea Santei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmatu de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icone frumoșe. Prețulu unui esemplar legat speditu franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusu Christosu. Prețulu unui esemplar legatu și speditu franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla (Sz.-ujvár. — Transilvania), unde se cumpără actiile tuturor băncilor române cu prețurile cele mai bune.

Rugăm pe domni abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei se binevoiască a scrie pe couponulu mandatulu postală și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”,

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.